

عنوان مقاله:

رابطه احکام ثانویه و احکام حکومتی در فقه سیاسی اسلام

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی مطالعات بین رشته ای در مدیریت و مهندسی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

حسام الدین رجبی - دانشجوی کارشناسی ارشد اندیشه های سیاسی در اسلام، دانشگاه علامه طباطبائی (ره) تهران

خلاصه مقاله:

اسلام دینی است که در آن به تمامی جوانب انسانی پرداخته است که برای تامین نیازهای فردی و اجتماعی خود باید به فقه و احکام توجه کنیم. در فقه علاوه بر احکام اولیه و ثانویه احکام حکومتی هم داریم که رسالت آن، هدایت تمامی شوون انسانی، در زمینه های مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی می باشد. با نگاهی اجمالی به ابواب فقه اسلامی، حضور گسترده حکم حاکم را می توان در آن یافت. حال این سوال پیش می آید که احکام ثانویه و حکومتی چه رابطه ای با هم دارند فرض ما بر آن است که بین این دو شباهت هایی وجود دارد اما در این مقاله مشاهده می شود که علی رغم شباهت هایی در این احکام، تفاوت های آشکاری به چشم می خورد. در این نوشتار به بررسی این موضوع پرداخته و ابتدا به مفهوم شناسی احکام پرداخته که به تعاریف احکام اولیه، ثانویه و حکومتی در لغت و اصطلاح بحث خواهد شد. سپس رابطه بین احکام و عناوین ثانویه مشهور مانند تقیه، عسر و حرج، اضطرار و .. و نیز پیشینه تاریخی احکام حکومتی در سیره پیامبر گرامی اسلام (ص) و ائمه معصومین (ع) و فقها و نیز امام خمینی را واکاوی کرده و در انتها شناخت معیارهای احکام حکومتی اشاره خواهیم داشت. از یافته های این تحقیق می توان به محدود بودن احکام ثانویه نسبت به احکام حکومتی، واگذاری تشخیص موضوع در احکام ثانویه به مکلف، تعلق حکم حکومتی به حاکم شرع، ابدی نبودن احکام حکومتی و ... می توان اشاره کرد. ضمن اینکه در این تحقیق مشاهده می شود که جنس احکام حکومتی از جنس احکام اولیه و ثانویه نیست و نه از سنخ اولیه و نه از سنخ ثانویه است و خود بحث مستقلی در فقه اسلام می باشد.

کلمات کلیدی:

احکام اولیه، احکام ثانویه، احکام حکومتی، فقه سیاسی، ولایت فقیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1022807>

